

Kósza gondolatok a sámáni mesterségről

„Emlékszem a röpülés boldogságára” (Latinovits Zoltán)

„Hejj... pedig boldogult amatőr koromban...” – szakad ki belőlem sokszor ez a sóhajtásszerű mondat, ami nem csupán a múltó idő feletti keserédes nosztalgiazásról szól, hanem arról a boldog repülésről, amit csak amatőrként tudtam megélni. Amióta úgynevezett hivatásos színész lettem, iskolázott színházcsináló, úgynevezett profi, bizony sokszor kerülök bajba, „alkotói válságba”. Amikor az ember a profi színházcsináláshoz engedélyt kap, egyetemi diplomát, onnét kezdve szakembernek számít. Neki tudnia – nemcsak illik – KELL, hogy mikor hatásos valami és mikor nem, hogy hol a hangsúly, hol a nyomaték, milyen a mondat dallamívé;

milyen az előadás vagy a játszott személy hangvétele, milyen a hangja, milyen ritmusban szólal meg és milyen tempóban beszél; hogy hogyan kell, lehet, szabad, ajánlatos közölni megmutatni vagy elkenődni gondolatot, érzelmet, indulatot; hogyan kell érzelmeket gerjeszteni a nézőben, hogyan lehet megríkítani és megnevettetni, hogyan kell poént gyártani és megrendítőnek lenni... hogyan kell elkezdni és befejezni egy mondatot, egy próbát, egy felvonást, egy előadást...

Sokszor jut eszembe boldogult amatőrkorom, amikor mindezt és anynyi minden mást NEM KELLETT tudnom, amikor nem voltak elvárások irányomban, amikor olyan voltam, mint a többi: viháncoló, jókedvű, minden röhögő játzó emberke, aki csak úgy játékból egyszer csak rendet teremtett, és szórta az ígét, körülötte pedig vágni lehetett a fegyelmet és a figyelmet; egyszerre kíváncsiak és megbabonázottak lettek az emberek, érdeklődők, csodát várók, pedig nem történt semmi csoda, csak játszottam úgy, ahogy a szívem, a lelkem diktálta; nem gondoltam a szabályokra, mert

nem voltak szabályok, nem voltak béklyók, szabadon repülhettem, ösztönösen, amerre a szívem vitt, rabonbáni ember voltam, igazi sámán, boldog önkívületben, megbabonázva a közönség felém irányuló csodálatától és csodavárásától.

Kedves Versenyzők! – Hú, de rossz, csúnya, ide nem illő szó ez!

Delete, újratervelés...

Tisztelt Játzó! Igen, ez így jó, mert tisztellek benneteket végtelenül, és csodállak és irigyeltek... Megígérem nektek, hogy amíg nézem az előadásaitokat, elfelejtem a „szakmát”, elfelejtem a szabályokat, a béklyókat, amiket ismerni/tudni vélek, és csak és kizárólag arra koncentrálok, hogy fölkapaszodom hozzátok egy önfelelt repülésre, egy izgalommal teli boldogság körre, ti csak tegyétek a dolgokat, meggyőződésetek szerint, én leszek (megígérem) a legádázabb szurkolótok, a legelvetemültebb drukkeretek, ti pedig vegyétek komolyan magatokat, de csak annyira, amennyire kisgyermek veszi komolyan a játékát.

Örökké hűségesek hívetek és csodálótok:

Kovács Frigyes

Az újrakezdődő játék

A XXII. Találkozó megnyitó ünnepségéről

A sorrendben huszonkettedik Találkozó a bácsfeketehegyi Soma Amatőr Színtársulat elmúlt huszonhárom évéről készült tárlat átadásával vette kezdetét a helyi Kultúrotthonban. A kiállítás megnyitóján Sutus Áron az elsők között köszöntötte, majd kérte mikrofonhoz a találkozóra hosszú idő után visszatérő Faragó Árpádot, a vajdasági magyar amatőrszínházi mozgalom talán legtermékenyebb krónikását, aki meleg szavakkal és értő szakmaisággal méltatta a bácsfeketehegyi együttes múltját és jelenét. Árpi bácsi felszólalását követően a házigazdák nevében Sárközi István, a Feketics Művelődési Egyesület elnöke köszöntötte a megjelenteket, s jelképes ajándékkal hálálta meg a Soma Színtársulatnak, hogy elhivatottságának és sorozatos megújulásának köszönhetően tizenegy év után a Találkozó visszatérhetett Bácsfeketehegyre.

A program nem sokkal később a JNH utca túloldalán folytatódott. A falusiakból és messzebről érkezőkből, nézőkből és játzókból, nagyöregből és lelkes fiatalokból álló közönség zsúfolásig megtöltötte a teljesen megújult színháztermet. A helyi szervezők nevében Ujvári Tóth Anita köszöntötte az egybegyűlteket a *Hyppolit, a lakáj* díszletéből. Kiemelte a találkozó ünnep-jellegét, s kihangsúlyozta, hogy színjátszás és színjátszó találkozó nem születne meg a közösség, a közönség nélkül. Elmondta, hogy a találkozó közel 350 résztvevője mintegy 20 órányi tömény színházat biztosít majd számunkra az előttünk álló nyolc nap során. A meghívott vendégek köszöntése után bemutatta az ideai szakmai zsűri tagjait, Táborosi Margaréta rendező-koreográfust, Kovács Frigyes Jászai Mari-díjas és Magyar Attila Erzsébet-díjas színművészeket. Ezt követően ismét Sárközi István lépett a közönség elé, hogy köszönetet mondjon a társszervezőknek, segítőknek és támogatóknak, s különösképpen a Soma Színtársulatnak és rendezőjüknek, Hajvert Ákosnak, akik a szerda esti nyilvános főpróba után ismét teltház előtt játszhattak a megnyitóünnepség után. Dudás Károly, a VMMSZ elnöke Latinovits Zoltán szavait idézte, amikor a találkozót olyan játékhoz hasonlította, mely minden nap meghal, hogy másnap újrakezdődhessen. Köszöntőbeszédében felidézte a muzslyai találkozót,

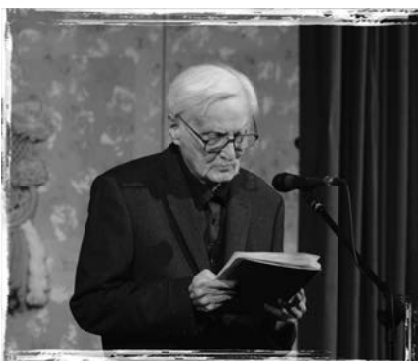
melyet a bombázások is csak ideiglenesen tudtak félbeszakítani. Gombár Szeréna szabadkai konzulaszszony az Arany-émlékév apropóján a magyar nyelv művelésének fontosságáról beszélt. Egy olyan rendhagyó különdíjat jelentett be, melynek jóvoltából öt amatőr társulat kap majd lehetőséget, hogy tagjai a főkonzulátus júniusi jubileumi ünnepségén valljanak előadóként Arany Jánoshoz fűződő viszonyukról egy-egy húszperces előadásban. A megnyitó ünnepség talán legmegindítóbb, már-már megrendítő beszéde Faragó Árpád újbóli felszólalása volt. Mélyen átélt mondatai, olykor el-elcsukló szavai olyan hitet sugároztak, amelyet manapság csak nagyon ritkán tapasztalhatunk meg. A megnyitó ünnepség végén Nyilas Mihály, tartományi oktatási, jogalkotási, közigazgatási és nemzeti kisebbségi - nemzeti közösségi titkár értékteremtő ünnepnek nevezve a találkozót kiemelte, hogy a műkedvelés közösséget kovácsol, a közösségben gondolkodás pedig megmaradásunk eszköze, és kell, hogy legyen egy ilyen rendezvény, egy közös esemény, melyből ihletet és örömet meríthetünk mindennapos erőfeszítéseink során. Ezt az ihletet köszönte meg az amatőr társulatoknak, majd megnyitotta a Találkozót, amely a Soma Színtársulat fergeteges komédiázásának köszönhetően teljes gözzel rajtolt el.

Oláh Tamás

Ünnep

Amatőr színjátszásunk szép, felemelő ünnepét köszöntjük. Az ünnep jelentőségét, úgy gondolom, nem kell hangsúlyozni. Művelődési életünk egyik szerény meghatározója. Mert az. A szó igaz értelmében. S az volt a múltban is. Különösen a délvidéki magyarság legválságosabb korszakában, a Trianont követő években is. Igen! Akkor is ünnep volt! Megtartó erőt, hitet szilárdító ünnep!

ben azonnal megalakultak a színjátszó csoportok. Ennek köszönhetően a 20-as, de mindenekelőtt a 30-as években itt, a Délvidéken, közel 120 magyar színjátszó csoport tagjai léptek, léphettek a közönség elé!

Megmozdult a Délvidék magyarsága. Életjelet adott

magáról. Temerinben és Torontálvásárhelyen például több mint 140 aktív tagja volt az ottani színjátszó csoportoknak. De ahol csak magyarok éltek a Délvidéken (városban, falvakban vagy kis településeken) a fiatalok nagy számmal bekapcsolódtak a színjátszók munkájába! A lelkes színjátszók mellett meg kell említeni azokat is, akik önzetlenül segítettek, támogatták őket. Különösen a tanítók, ügyvédek, aztán az egyházi személyek voltak azok, akik függetlenül a vallási hovatartozásuktól, egyértelműen felsorakoztak a színjátszók mellett. Nem egy alkalommal megtörtént, hogy magas egyházi méltóságok a színpadi megmutatkozásra ösztönözték a fiatalokat, de az idősebbeket is! Sőt, minőségi szempontból, közvetlen segíteni akarásuk sem maradt el!

Nem győzöm hangsúlyozni: valami nagyon szép, szinte meghatározó összefogás jellemezte azokat a nehéz megpróbáltatásokkal terhes éveket. Azokat az éveket, amelyekben színjátszóink minden egyes előadása ünnepet jelentett a délvidéki magyar közönség számára. Azonban ez az ünnep nem valami féle csinnadrattás, külsőségekben megnyilvánuló ünnep volt. Nem. Ugyanis amikor színjátszóink ott, a színpadon megszólaltak, és a szavak, mondatok elindultak a nézőtér felé, amikor az ősi forrásból feltörő nyelvünk, anyanyelvünk csodálatos szépsége, muzsikája magához ölelte a hálás közönséget, akkor a nézők lelkében megkondult egy piciny harang, az öröm harangja, az együvértartozás harangja, az ünnep harangja! Az ünnepé, amely anyanyelvét köszönti, amely több mint ezer éve őrzi nemzetünk létét, méltóságát.

Ezt a szerény ünnepünket őrizzük kell, őrizzük megszívélve Széchenynek egy kevésbé ismert mondását, üzenetét, amely így szól: *Az, ki honi nyelvünk mellett van, nemzetünk életét hordja szívében!*

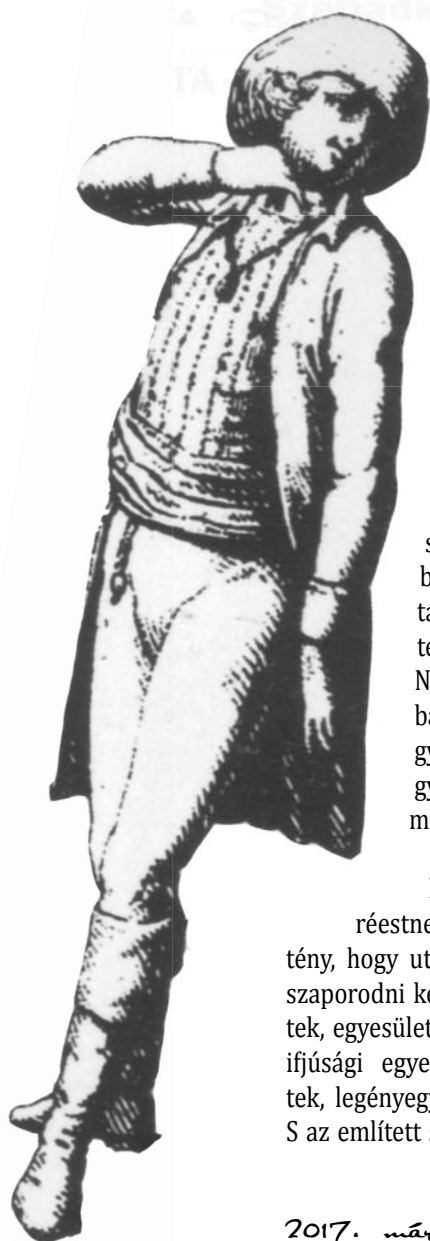
Faragó Árpád
Elhangzott Bácsfeketehegyen
2017. március 23-án

Az emlékezés tiszteletével, lehajtott fejjel, lépünk vissza a múltba, és állunk meg az 1919-es esztendőnél. A szabadkai Népkör *Magyar műkedvelők az őrhelyen* című monográfiájából, annak első fejezetéből idézek néhány sort (az 1919-es esztendőről szól a fejezet): „Befejeződött az első világhá-

ború és Szabadka felett megvonták az új határvonalat... Síri csend ült a városokon és falvakon. S itt nem volt már senki és semmi, csak bánat és szomorúság, és könny, sok-sok könny!”.

Igen. Közel 100 évvel ezelőtt döbbenetes, fájdalmas néma csend borult a magára maradt délvidéki magyarságra. Azonban ebben a néma csendben, 1919 húsvétjának másnapján, a feltámadás napján, a szabadkai Népkör zsúfolásig megtelt színháztermében, egy vidám kabaréestre került sor?! Egy lelkes kis csoport előadásában. Azt, hogy abban a mélységes kilátástalanságban kabaréműsort rendeztek a fiatalok, senki sem rótt fel nekik. Nem, mert azok ott fenn a színpadon bátran, büszkén, anyanyelvükön, magyarul szólaltak meg! A száműzött magyar nyelv ragyogott ott fel és az, akkor, mindennél fontosabb volt.

Hogy annak a 100 évvel ezelőtti kabaréestnek volt-e visszhangja, nem tudni. De tény, hogy utána, itt, a Délvidéken gomba módra szaporodni kezdtek a különböző magyar szervezetek, egyesületek. Például a református és katolikus ifjúsági egyesületek, gazdakörök, tűzoltótestületek, legényegyletek, hogy csak néhányat említsék. S az említett szervezetek, egyesületek mindegyiké-

Eszti néni élménymorzsaí

Soma-titkok

Az egész művelődési életem 1975 nyarának végén kezdődött. Édesapám elhívott, hogy legyek statisztá az éppen akkor készülő *János vitéz* színdarabban. Örömmel fogadtam, mivel már a barátnőim, ismerőseim mind ott voltak. Szöveges szerepem nem volt, de lehettem falunépe, udvarhölgy és tündérkisasszony.

Az előadások alatt nagyon sok és emlékezetes pillanatot éltünk meg a társulattal. Emlékszem a premier előtt a társulat felnőtt tagjai stresszoldót vettek magukhoz, azaz ittak. Így az előadás alatt az egyik huszár kidőlt a sorból, mert nem bírta a lába a stresszoldó hatását. Őt figyelemfelkeltés nélkül ki tudtuk húzni a függöny mögé.

A következő fellépésünk vidéken volt. A kellékek egy részét autóval szállítottuk. A hátsó ablakban kapott helyet egy lemezjátszó lemezzel. A nap nagyon sütött, így a lemez felmelegedett, és hullámos lett. Az előadásig természetesen nem lett kipróbálva. Amikor meg kellett volna szólalnia a jelenetben ennek a hullámos lemeznek, mi megpróbáltuk körbetáncolni rá lluskát, de helyette csak körbevihogtuk.

Évek múltán ismét összeállt egy jó csapat, akik felvállalták, hogy színházat csinálnak. Természetesen jelentkeztem. A *Bubust* játszottuk, mikor az egyik fellépés alatt a sofőrünk segíteni szeretett volna, és az aktuális kelléket is elpakolta. Már jött a belépőm, de a kellék sehol. Aki csak a függöny mögött volt, mindenki kereste. Egyszer csak meglétt. Már kiszóltak a színpadról, hogy merre vagyok, jaj de jó, gondoltam, bár kihúzhattam magam azzal, hogy szárazba teszem a gyermeket.

A *Tűvétevekben* kerestük a tűt. A gazda az ágyban feküdt, és nekem a dunna alá kellett tapogatni, hogy nincs-e ott. A gazda a próbák alatt heccelődött

velem, gondoltam, megállj, nemsokára jön az élő adás! Az előadás alatt tapogatás közben jól megtekertem a gazdának a combját, ami másnapra bekékölt.

A *pokoli disznótornál* az egyik gazdára ráestem mind a 100 kilogrammmal.

Vidékre mentünk fellépni. Mindenki a saját kellékére felügyelt, nekem kellett ellenőrizni a darab kellékeit. Elértünk a szerémségi Maradékra, kezdtünk készülni az előadásra, mikor az egyik nő szereplő nagy lélekszakadva bejelentette, hogy neki nincs meg a kelléke, kosztüme, de négyszer öltözött át az előadás alatt. Szerencsére már akkor is sok ismerősünk volt egész Vajdaságban, köszönve az amatőr színjátszó vetélkedőnek. Őt perccel az előadás kezdete előtt meg volt minden feltétel.

Egy másik fellépésünk Debelyacsán volt. Már útközben alig találtunk oda, mert minden útjelző táblát elloptak. Viszont nagyon hálás közönségünk volt, odafigyeltek minden részletre. Nem egyszer megtörtént, hogy a közönség olyannyira beleélte magát az előadásunkba, hogy hevesen reagáltak közben. Az egyik jelenetben az anya többször rákérdezett hevesen a lányára, hogy mi van a zsebében. Erre egy kisgyermek hangosan felkiáltott, hogy jaj de cseszgetti. A másik is itt történt, mikor a nagymama nagy dérral-dúrral jött és kiosztotta mindenkinek. Erre megint egy hangos felszólalás következett a közönségből: „Ajjaj! Itt nagy baj lesz!” Alig vártuk, hogy legördüljön a függöny, fetrengtünk a röhögéstől.

Még nagyon, de nagyon sok, érdekes pillanat, öröm, izgalom gazdagítja emlékeimet. Mégis a legemlékezetesebb az, hogy a színpalak mögött nagyon sok barátság, szerelem és házasság kötődött. Máig se lehet elfeledni azokat a percek, órákat, amit olyan amatőr színésztársakkal töltünk, akik ugyanúgy szeretik a deszkákat, mint te magad. A bakik és az emlékek szívmengetők a komor napjaink idején.

Baráti üdvözzettel: Eszter (Eszti néni)

Bácsfeketehegy kultúrtevékenysége, élmények dióhéjban

II. rész

Közben az egyesületben csak toborozódtak a tagok. Olyannyira, hogy 1973 végén már 150 tag is volt, akik különböző csoportokban tevékenykedtek. A lelkes tagságot **Sárközi Ferenc** tanító bácsi felkarolta, és nagy fába vágva fejszét, 1974 végén a *János vitéz* című 3 felvonásos daljátékot taníttatta be. A háromhavi kemény munkának, próbának meglett az eredménye: 1975. március elsején sor került a bemutatóra, melyben a nyolc szereplőn kívül 83 egyesületi tag is részt vett. A zenei partitúra feldolgozását **ifj. Burai Károly** vállalta, aki épp akkor diplomázott. A főszereplők **Brezovszki Boldizsár** (Jancsi), **Brezovszki Eszter** (Iluska), **Szabó László** (francia király), **Fehér István** (sztrázsamester), **Tarkó Bálint** (Bagó), **Szakács Lajos** (csósz), **Horvát Júlia**, később **Szakács Aranka** (mostoha), **Sárándi Sárka**, később **Varga Erzsébet** (francia királyné) voltak. Az udvarhölgyeket, huszárokat, tábornokokat, technikusokat az egyesület fiatal és idős tagjai alkották. **Papp Imre** bácsi, a könyvtáros volt a felelős az előadások helybeli és vidéki megszervezéséért. Amikor a hivatásos zenészeket nem tudták a bevételekből kifizetni, zenekarcsere-re volt szükség. Így tamburazene kísérte az éneket, ingyen. Ha ez nem történik meg, szétesik a csoport. Ezt az előadást 24 alkalommal mutattuk be Vajdaság számos településén.

Moravicán például olyan nagy volt az érdeklődés, hogy nem fért be a nézőközönség, és másnap is elő kellett adni. Akadt még számos olyan falu, ahol többször be kellett mutatni a monumentális darabot. Ha az adai fellépést követően, 1976. április. 24-én nem történik autószerencsétlenség, ahol egy súlyos, 93 könnyebb sérült volt, akkor még több előadást élt volna meg a János vitéz. Másnap Kanizsán, a szemlén mind a kilencvenhárom fellépő ott volt, egy kivételével, ki bekötve, ki lehorzsolva, ki sántán, de a tamburazenekar kíséretében telt ház előtt igyekezett elnyerni a közönség meg a zsűri tetszését. Az előadás 150 perce alatt tapsolt, nevetett, sírt a

közönség. A társulat megdönthetetlen sikert ért el. A zsűri másként döntött, de ez minket nem érdekelt. Mi is, meg a közönség is nagy meglelédéssel távoztunk. Igaz, kaptunk két elismerő oklevelet a tízből, Iluska és a Francia király, azaz Brezovszki Eszterrel mi ketten lettünk „elismertek”.

Társulatunk annyi anyagot gyűjtött össze, hogy ajándékkiránduláson vehettünk részt Kumrovecen és Plitvicén.

S hogy milyen élmények születtek ebből a hatalmas előadásból? Lássuk csak...

Történt egyik előadás közben, hogy vizelnem kellett, és a királyi nadrágom madzagja összecsimbókolózott. Mit tehettem gyorsan, a lábamközt a nadrágon lyukat fúrtam az ujjammal, és kivele... Olyan is megesett, hogy a harmadik felvonásban a gázipalack lángjára szórt vaspör több volt a kelle-ténél, és meggyújtáskor nagyobb robbant, amitől még a hátsó függöny is lángra kapott. Egyszer pedig útközben elvesztettük a királyi széket a dőcögős, akkori topolyai–telecskai úton. Volt, hogy a hőség is kárunkra dolgozott, mert a tündértánc lemezről ment, és a lemez megolvadt olyannyira, hogy a fél oldalt két perc alatt lejátszotta. A vitéz ragasztott bajusza sem maradt mindig a helyén, főleg olyankor nem, amikor a francia király más hangon szólalt meg a vártnál, a bajusz pedig szépen leesett a nevetéstől. Mivel az első előadás sikeres volt, másnap olyan sok Badel konyakot ittunk fellépés előtt, hogy egyes huszárok kiestek a sorból részegségük miatt, a francia király pedig elfelejtve a szöveget, rászólt a sűgóra, hogy ne beszéljen, majd ő, csak nem jutott eszébe, hogy hol is tart.

Nem volt könnyű a vendégfogadóknak sem, hiszen egyszerre kilecvennégy vagy ennél több személyt kellett megvendégszolgálni. Sok helyen csak zsíroskényér volt a vacsi meg házibor. De ez senkit sem zavart, boldogok voltunk, hogy szórakoztattunk másokat, közben pedig mi is szórakoztunk. Sokszor visszaérve Feketicsre, hajnalig szólt a zene, táncoltunk, énekeltünk. És közben a színjátszás mellett más szakcsoport munkájából is kivettük a részünket. Szébbé tettük környezetünket is, önerőből.

Sokaknak nem volt hiábavaló az ilyenfajta szórakozás, mert a tagság, főleg azok, akik színjátszottak, egymásra találtak. Szórakozásból szerelem lett, majd házasság, talán több mint 7 pár lépett ilyen mérföldkövet.

Így ment ez: színjátszás, dalárda, néptánc, bállok... Aztán beleszólt a politika, más vezetőség jött, meg a pangás, pangás, pangás.

Itt jegyezném meg, hogy a János vitéz 40 éves jubileumi emlékestjét 2015. április 25-én és május 13-án szerveztem, rendeztem meg. Elsősorban Sárközi tanító lányának, **Sárközi Ottiliának** köszönve, aki megőrizte a János vitéz anyagait, és a még élő, volt szereplők fényképei, tárgyai szolgáltak kiállításként. Az est médiatámogatója a Pannon TV volt, készült felvétel is. Köszönet mindazoknak, akik segítettek a műsor megtartásában.

Hosszú szünet után a 90-es évek elején **Tóth H. Vera** és **Szukola Béla** többedmagával a Soma Színjátszó Társulatot megalakítva vitték színre az *Apósom a vezér* meg a *Kiscsalád* darabot. Az utóbbival szemlén is voltak Csantavéren. A társulathoz sokan csatlakoztunk szereplőnek, rendezőnek pedig **Merkva Péter** is.

Talán egyedi színjátszó könyv a mi Somanaplónk, ahova minden jót és rosszat beleírtunk a próbákkal, fellépésekkel kapcsolatosan. Eleinte **Ruzity-Trinya**

Márta vezette, majd halála után **Szabó László** vezeti a mai napig is.

Egy bejegyzés a sok közül:

„2001. 04. 07. Kupuszina: – Bubus – Gyöngébb előadás, mint az előző volt, Iza meg Hajni kivételével mindenki bakizott, de végül is kihúztuk egymást. Sanyinál volt észrevehetőbb a szöveggond. A súgó egészen belejött a dolgába, kézzel lábbal mutogatott. Finom csirkepaprikás volt a vacsi, tésztával. Pusztított is a Soma, Eszti a másnapi ebédet is megette előre, mert Tóthfaluba megy, ahol bőjt van. Olyan édesen zabáltunk, hogy a háziaknak csak az üres kotla maradt.”

A Soma naplóról digitalizált változata is van a VMMI-nek. Az előbbieket nevéhez fűződnek – többek között – a következő bemutatott darabok: *Mackó, Barlanglakók, Pepi pajtás, Buk-sza, Pokoli disznótor, Tűvétevéők, Redemtiós ballada, Bubus, Kölyök, Miklós püspök balladája, Tévedések napja, Ébredj fel Kata, Nyúl, Lúdas Matyi, Redemtiós ballada II., A róka, Kékfény, Népszámlálás, Hacsek és Sajó, Csal a feleségem, Hónajmirigy imitáció, Emlékest, Álomások – 230 év, Hippolyt a lakály...* meg még sok párperces szórakoztató műsor...

Elismerések, oklevelek sora nekem és másoknak is akad bőven. Néhány név, akit szeretnék kiemelni a Soma történetéből: **Ferenczi Jenő** bácsi, mint egyik rendezőnk. Idézem a szavait: „Örül a Soma, mint tyúk a taknyának”. Nem maradhat el **Hajvert Ákos** és **Andrea** neve sem, akik az utóbbi időben folyamatosan segítettek a Soma munkáját. Legfőképpen **Pál Károlynak** tartozunk sok köszönettel több, mint huszonnégy éves munkájáért, valamint **Sárközi Istvánnak**, Sárközi tanító bácsi unokájának, az utóbbi időben mutatott szorgalmáért.

Az idén harmadszor lesz nálunk, Feketicsen a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozója, 2000-ben az V, 2006-ban a XI. és 2017-ben a XXII.

id. Szabó László

Vígjátékot komolyan kell játszani!

A bácsfeketehegyi Soma Színtársulat előadásának zsűrizése

Hyppolit, a lakáj az előadás, ahonnan morogva mentek haza a kívül rekedtek, mert olyannyira teltház volt, hogy már állóhely sem maradt. Az est végén a zsűrizést moderáló **Hajvert Lódi Andrea** meg is jegyezte, hogy gyakran lehet olvasni, hogy a színháznak közösségépítő szerepe van, ez egy elcsépeelt kifejezéssé vált mára. Ma este viszont szinte kézzel fogható volt a nézőtérre az egyé kovácsolódás, különleges atmoszférá lengte be a színháztermet.

Az idei első előadás zsűrizése jó hangulatban telt el. A moderátor az értékelés előtt természetesen bemutatta a csapatnak a zsűrit, majd a zsűrinek a csapatot. Elmondta, hogy ahogyan az eddigi években, most sem kritikát kapnak majd a csoportok az értékelések során, hanem meglátásokat, ötleteket a fejlődéshez, a jobbá váláshoz.

Hajvert Ákos, az előadás rendezője röviden összefoglalta a darab létrejöttének körülményeit. Bácsfeketehegyén aktív színjátszó csapat működött egészen négy évvel ezelőtig. Két éve egy Bocaccio-átirat készült a Dekameronból *Hőség* címmel, melyet közösen vittek színpadra. A tavalyi évben nem sikerült darabot színre vinni. Ehelyett a Feketics Művelődési Egyesület szakosztályai a falu 230 éves évfordulójára készítettek közösen egy műsort, melyet H. Lódi Andrea rendezett. Az idei előadást vízkeresztkor kezdték el próbálni, összesen 76 nap állt rendelkezésükre heti 4-5 próbával.

A zsűri értékelését **Kovács Frigyes** nyitotta meg azzal, hogy gratulált a csapatnak, és kiemelte, hogy igazán szép munkát látott, a darabválasztás dicséretes. Frigyes szerint abban a társulatban, ahol van

egy ilyen Hyppolitot (**Szukola Béla**) és egy ilyen Schneidert (**Szabó László**) alakító színjátszó, ott ezt a szöveget kell műsorra tűzni. A többi színész is többé-kevésbé sikeresen zárkózott fel hozzájuk. „Jeles emberek vagytok a faluban. Ezt az előadást játszani kell még. Azt gondolom, hogy a környező helységek is vevők lesznek rá.” – fogalmazott a zsűri tagja, majd hozzátette, hogy azok a települések, ahol művelik a színjátszást, előadást cserélhetnek, végül is, ez lenne az egyik feladata ennek a találkozóknak. Bámulatos az amatőr színjátszók kitartása, a végigdolgozott napok után esténként összehoztak egy előadást nem is akármilyen színvonalon, ez elismerendő. Frigyes többször kiemelte, hogy a színészi játék, teljesítmény sokkal jobb volt, mint a csapat anyagi lehetősége. Vígjátékot komolyan kell játszani. Akkor lesz vidámság a nézőtérre, ha komolyan vesszük a tréfát. Szukola Béla olyan hihetetlen könnyedséggel vette ezt az akadályt, ahogyan a hivatásosak sem képesek mindig. A másik fontos dolog, ami elhangzott az értékelés során, a jelenetek fejlődése. Például a Julcsát játszó **Kormos Irén** már az első jelenetben riszált, kihívóan viselkedett. Elárulta a karakterét, onnan nem tudott tovább fejlődni. Nem kell előszörre ennyit megmutatni. A kevesebb mindig több. A néző sejtje a többet, és az érdeklődését mindig az tartja fenn, ha nem kap meg mindent. Beindítja a fantáziáját, elképzeli ő maga. Ilyen módon tekintjük értékesnek és felnőttnek a nézőt: hogy megdolgoltatjuk a fantáziáját. Ez egy általános probléma a színjátszásban.

A zsűri első szószólója így vélekedett a darab többi részletéről, eleméről:

- **Díszlet:** ügyesen oldották meg a színpad-változást, a látványt. Fantasztikus volt, ahogyan a rózsaszín paravánokról legördült a vörös textil, és ugyanabban a díszletben egy másik látvány tárul elénk.

- **Kosztüm:** lehetett volna kosztümöket kérni a hivatásos színházaktól. Ilyen színészi alakítás több figyelmet érdemelt volna a kosztüm szempontjából.

- **Zene:** Hajvert Ákos ügyesen hidalta át az énektechnikabeli különbségeket, mert volt egy biztos pont, Török Noémi, az énekesnő. Külön csodálatos és dicsérendő, hogy élő zenekar játszhatott az előadásban, ezt kevés csoport, és kevés hivatásos társulat engedheti meg magának.

- **Tapsrend:** nagyszerű volt, hogy a tapsnál a sűgő és az ügyelő is bejött meghajolni.

- **Koreográfia:** érdemes külső szemet hívni, segítséget kérni.

- **Kiszólások:** Makáts Csaba (**Ádor Konrád**) bejött a színpadra, a belépőjével felrobbantotta azt, majd kiszólt a közönséghez. Frigyes szerint ez nem volt következetes. Ha lenne még több kiszólás, akkor az előadás kapna még egy réteget.

Frigyes értékelését **Táborosi Margaréta** észrevételei követték. A Hypolit a 2015-ös bácskerteszi előadáshoz képest sokkal energikusabb volt. Hihetetlen a befektetett energia. Ahogyan Frigyes, úgy Margá-

réta is kiemelte, hogy fontos az élő zene, hiszen nagyon jó volt látni, hogy a nézőtér is megmozdult a dallamokra, bólogtak a fejek, mozogtak a vállak. Margaréta sokszor érezte, hogy a hangerővel gondok vannak. A színház épülete nagy, a hangerő pedig ehhez képest olykor-olykor kevésnek bizonyult. Arra is figyelni kell, hogy amikor egy-egy jelenetet zene követ, akkor a jelenet végszava hangosabb kell, hogy legyen

a ritmus miatt. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra is, hogy a poénokra a közönség reakcióját mindig ki kell várni, hogy a következő jelenet első pár mondata ne vesszen kárba. Ennek kapcsán a következő párbeszéd zajlott le Margaréta és Szukola között:

- Várjátok ki a poénokat, számítsatok rá, hogy lesz nevetés, vagy ültesetek be teszterközönséget.

- Nálunk Eszter volt a teszter.

És természetesen kivártuk a nevetés végét. ☺

Maró véleménye a részletek kidolgozottságáról:

- **Díszlet:** érdemes lett volna nagyobb változást megjeleníteni az első és a második díszlet között. Látható volt így is a váltás, de nem volt elég erős, elég éles. Az első díszlet lehetett volna ótvarabb is. **Hajvert Ákos** válasza erre az volt, hogy figyelembe kellett venni, hogy a helyszín viszont a Rózsadomb, tehát nem lehet túlságosan ótvar sem. A díszlet egyébként Ákos ötlete volt, és a csapat valósította meg, különösen **Tóth H. Vera**, aki megvarrta a váltófüggönnyt és **Szukola Béla**, aki felszerelte. Mindenesetre látszott, hogy rengeteg munka volt a díszlettel.

- **Pakolás, átdíszletelés:** a pakolást ugyanúgy kell próbálni minden előadásban, mint egy jelenetet. Lehet használni, nem kell félni tőle, lehet jelenetként is kezelni.

• **Tempó:** Schneider Arankát játszó **Fehér Etelka** büfés jelenetének volt igazán jó tempója. Finoman, lassan kezdett enni, majd fokozatosan gyorsult. A tempót egységenként, jelenetenként kell megfogni, s akkor az egész előadás tempója a helyére fog kerülni.

Magyar Attila (aki azt szereti, ha **Öcsinek** szólítják) zárta a zsűri véleményezését: „Huszonpár évvel ezelőtt, az első Találkozón ott voltam Csantavéren, s azt hittem, hogy majd megmondom a tutit. Aztán 15 évig abszolvens voltam, nagyon sokáig gyakoroltam az amatőrséget. Szurkoltam ma nektek.” Kiemelte, hogy az embereket mindig megnevetetni a nehezebb. A vígjáték nem könnyű műfaj, a feketicsiek mégis ügyesen bánnak vele. Attila is kiemelte, amit Margaréta: ki kell várni a nevetést, hiszen az is, és a közönség is része az előadásnak.

Magyar Attila véleménye az egyes részletekről:

• **Zenekar:** az énekes **Török Noémit** többször kellett volna megszólaltatni, jobban kellett volna használni a zenekarban, mert így, hogy mindössze három nótája volt, egy idő után zavaróan kilógott az előadásból és a zenekarból is. Egyik-hez sem tartozott igazán.

• **A színészek által előadott dalok:** a nótákat tudni kell előadni. Az előadásmódra időt és energiát kelle-

ne még fordítani. Megéri foglalkozni velük. Egy-egy jelenetben elő kell készíteni a dalt, de a nóta után is meg kell tudni szólalni.

• **Díszlet:** az átdíszletezést még jobban az előadás részévé kellene tenni. Mert így láttuk is, meg nem is. Vagy lássuk, vagy ne lássuk.

A csapat és a zsűri együtt vonták le az utolsó konzekvenciát: az előadást rengetegen megnézték, ráadásul nagyon sok kisgyerek is volt, mégsem lehetett hallani a hangjukat.

Az első napot a vacsora előtt **Sutus Áron** zárta a következő szavakkal: „Abban bízom, hogy együtt tudtok maradni, vagy bővülni, esetleg átfőrmálódni, de folytatni tudjátok a munkát. Én abban is reménykedem, hogy ez Ákossal fog történni a továbbiakban, de ha nem, akkor Ákos adott most valakinek egy nagyon nagy lendületet. Nagyon jó csillagállás alatt történt ma itt valami.”

Kiss Anita

Ma a Találkozó színpadán

Formálódó fiatalok és a velejéig veterán csoport

A mai nap a lelkes iskolásoké és a bánátiaké. A Nevenincs színjátszó csoport több versenyen megmérettette már magát. Minden évben készülnek az iskolai ünnepekre, ahol be is mutatják tehetségüket. Rajtuk a szemünk ma délután, hiszen ők jelenleg formálódó tehetségek, ők lehetnek a jövő amatőr, illetve hivatásos színészei. Főműsoridőben a nagybecskereki veteráncsoport lép a deszkákra. Bár kevés szereplős a darab, nem lesz könnyű dolguk „belakni” a teret, viszont annál izgalmasabbnak tűnik a beharangozójuk.

**MÁRCIUS 24., PÉNTEK, 16.30 ÓRA,
SZÍNHÁZTEREM (VERSENYEN KÍVÜL)**
Nikola Đurković Általános Iskola, Nevenincs színjátszó csoport, Bácsfeketehegy

A csoport a bácsfeketehegyi Nikola Đurković Általános Iskola színjátszóköre, de a Feketics Művelődési Egyesület is támogatja őket.

A Nevenincs csoport bemutatja:
William Shakespeare: *A vihar* (20')
regényes színmű

Szereplők:

Alonsa, Nápoly királynője – Szakál Nikolett
Sebastian, a fivére – Cucity Iván
Prospera, Milánó törvényes hercegnője – Bede Anett
Antonia, a húga, Milánó bitorló hercegnője – Dorogi Zsanett

Ferdinánd, nápolyi királyfi – Kerekes Zalán
Gonzalia, jóra való hölgy – Pusztai Noémi
Caliban, vad és formátlan rabszolga – Tokics Dóra
Trinculo, felelőtlen testőr – Albert Flóra
Stephano, felelőtlen testőr – Ozorák Arnold
Hajóskapitány – Szakál Zoltán
Kormányos – Hodik Dániel
Miranda, Prospera lánya – Pásztor Bettina
Ariel és Arika, légi szellemek – Török Emese és Domány Dianna
További szellemek, matrózok – Bede Ivett, Dorogi Hanna, Kórizs Sarolta, Vajda Noa Pálma

Súgás, hangeffektusok: Bede Ivett, Dorogi Hanna, Kórizs Sarolta, Vajda Noa Pálma

Rendezte: Pál Ilona

**MÁRCIUS 24., PÉNTEK,
19.00 ÓRA, SZÍNHÁZTEREM
Madách Amatőr Színház,
Nagybecskerek**

A nagybecskereki Madách Színház 1952-ben alakult. Székhelye a nagybecskereki színházban van, ahol előadásait is játssza. Az 1953–54-es színházi évadban bánáti hivatásos magyar színházként működött. Ennek megszűnését követően műkedvelő társulatként folytatja munkáját mind a mai napig. Az idén ünnepli fennállásának 65. évfordulóját. Évente két, illetve három bemutatót tart. Több elismerésben is részesült a társulat. 1963-ban az akkori Jugoszláviában a hvari amatőr színházak fesztiváljának első helyezetteje. Ugyanebben az évben megkapja Nagybecskerek Város Felszabadulási díját. 1974-ben a Kultúra szikra-díjat, majd 1983-ban az akkori JSZSZK Elnökségének Ezüstcsillagos Érdemrendjét. A színház 60 éves jubileuma alkalmából a VM-SZ Aranyplakettjét vehette át.

A társulat eddigi díjai:

2005 – Ferenczy Ibolya-díj Kamarás Annamáriának a Karinthy Frigyes *Nyissa ki a száját!* című előadás legjobb női főszerepéért

2006 – Szilágyi László-díj a Madách Amatőr Színház Ifjúsági Pódiumából Polyák Lászlónak Szigeligeti Ede *Liliomfi* című drámájában nyújtott legjobb férfi főszerepért

2014 – Szántó Róbert-díj a legszebb színpadi beszédért az Ifjúsági Pódiumból Csíkó Dánielnek az *Éjfél tájt* című előadásból

2017 – A legjobb férfi mellékszerep megformálásáért Nagy István-díjjal jutalmazták Balázs Györgyöt, a Madách Amatőr Színház tagját a *Szendrey Júlia* előadásban Trubeczkoj herceg szerepének megformálásáért.

A nagybecskereki Madách Amatőr Színház bemutatja:

Éric-Emmanuel Schmitt: *Talányos variációk* (80')
dráma

Szereplők:

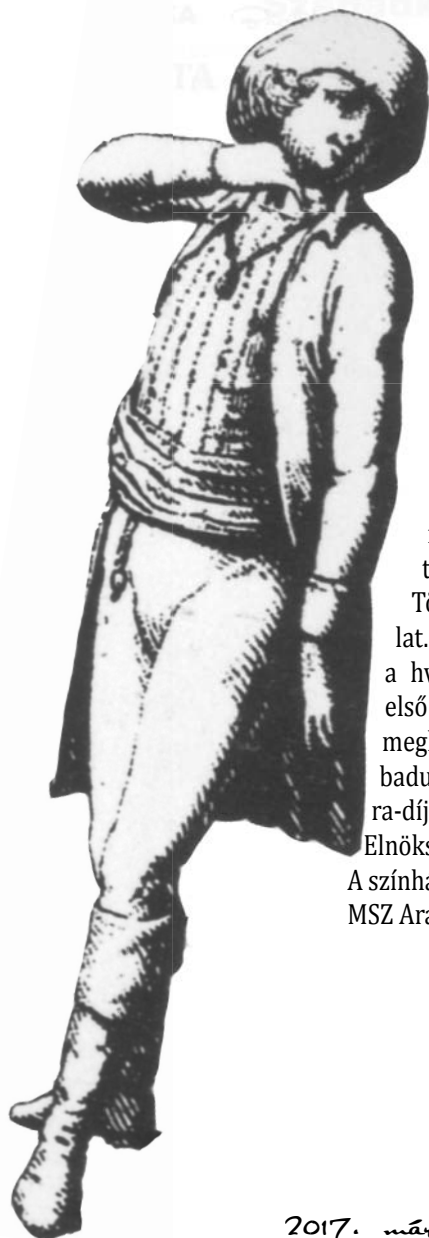
Abel Znorko – Balázs György
Eric Larssen – Jenovay Lajos

Rendezte: Lilijana Ivanović

Díszlet: Faragó Tibor, Lackó Róbert

Kosztüm: Harcsa Zsuzsanna

Smink: Bancsák Anna

2017. március 24., péntek

Történeti kalauz a Nevenincs csoportról

A **Nevenincs** a bácsfeketehegyi általános iskola irodalmi és színjátszó csoportja. 2002-ben kezdtük a munkát – mint **VERSÍRÓ!** ☺ szakkör. Aztán szükség volt pár műsorszámra, elsősorban az iskola rendezvényeire... Készítettünk versöszeállításokat, rövid jeleneteket, és szép lassan átalakultunk: versíróból versmondóvá, színjátszóvá. Vers- és prózamondóink kiváló eredményeket érnek el a különböző versenyeken, határainkon innen és túl.

Színjátszóként 2010 óta az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjén, 2012-től a Gyermekszínhátszó Műhelytalálkozón is jelen vagyunk. Azért lett a nevünk Nevenincs, mert nem volt nevünk meg ötletünk sem, hogy mi legyen a nevünk. ☺

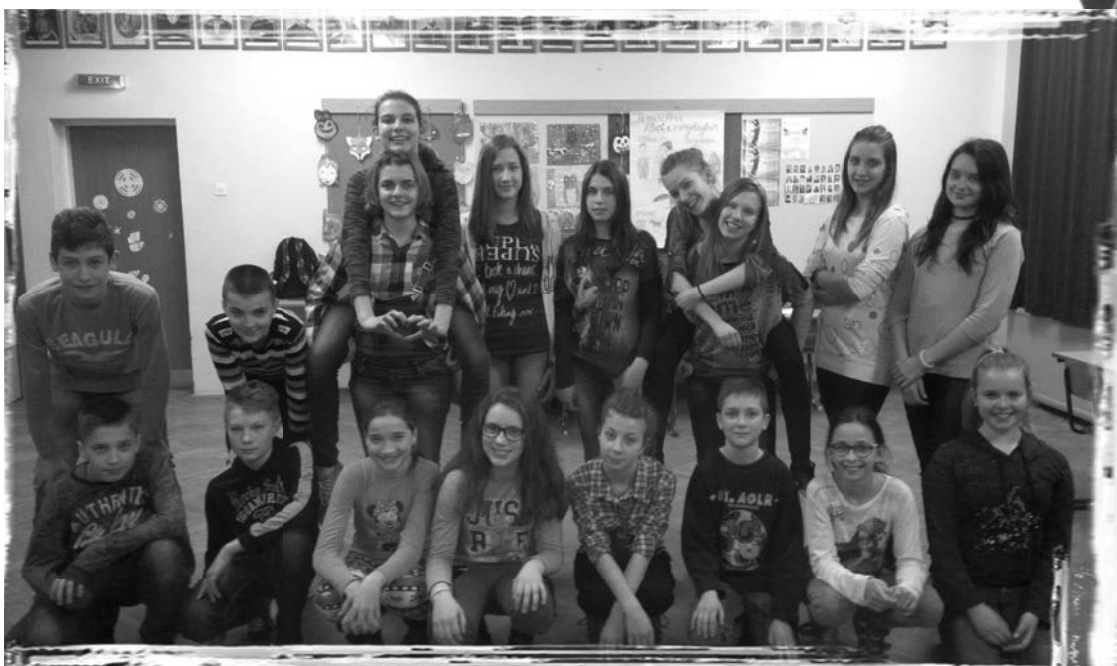
2013-ban mi képviselhettük Vajdaságot Debrecenben a Weöres Sándor Országos Gyermekszínhátszó Találkozón. Azóta is szeretettel és hálával emlegetjük Vörös Imeldát, mert az ő szakmai segítségével nagyon hozzájárult ehhez.

A vihart is az ÁMV-re és a Műhelytalálkozóra készítjük. Kicsit még nyers, de reméljük, kapunk majd

építő kritikát és szakmai tanácsot, hogyan legyünk jobbak. Köszönjük a lehetőséget, hogy a „nagyok” táborában is megmutathatjuk magunkat.

Legjobban játszani, nevetni, bolondozni szeretünk, örökös jelmondatunk, hogy sohasem szeretnénk megkomolyodni. (Bár néha azért nem ártana, legalább a szövegtanulás tekintetében.)

Pál Ilona

Repertoár-böngésző

A nagybecskereki Madách Amatőr Színház színre vitt darabjairól

A nagybecskereki Madách Amatőr Színház társulata Vajdaság egyik leghosszabb ideje működő és legsokoldalúbb műkedvelő színjátszó csoportja. Drámai, operett-, ifjúsági és irodalmi színpadot egyaránt működtet. Bemutatóik száma összesen a százhatvanat is meghaladja. A színház 1952-ben nötte ki magát a helyi Petőfi Művelődési Egyesület színtársulatából. Ez év októberében mutatták be Bródy Sándor *A tanítónő* című színművét, melyet Nyáray Rezső hivatásos színművész rendezett. Faragó Árpád úgy véli, sokat elárul a társulat bátorságáról, hogy a színházavatóként előadott darab még a hivatásos társulatokat is rendre nagy kihívás elé állítja, de a lelkes és igényes nagybecskereki amatőrök a korabeli kritikák szerint sikerrel vették az akadályt. Ezt jutalmazta meg 1953-ban a városi vezetés, amikor hivatásos színházzá nyilvánította a társulatot, s így az másfél évadon keresztül működött a helyi Toša Jovanović Népszínház magyar egységeként. Hivatásos státusát 1954-ben vonták meg tőle pénzhányra hivatkozva. Az első darabválasztásra jellemző igényesség az elkövetkező hatvanöt év alatt is a Madách Amatőr Színház védjegye maradt. 1963 nyarán Hvaron, az akkori Jugoszlávia legjobb amatőr színházainak hagyományos találkozásán, a legrangosabb elismerést a nagybecskereki színjátszók érdemelték ki Tudor Musatescu *Titanic-keringő* című vígjátékának remek színreviteléért! A darabot Varga István, hivatásos rendező állította színpadra. A Madách társulatának útját olyan hivatásosok egyengették az elmúlt hat és fél évtized során, mint **Garay Béla, Lányi**

István, Bambach Róbert, Soltis Lajos, Fischer Károly vagy **Barácius Zoltán**. Barácius egyébként – számos nagybecskereki amatőrhez hasonlóan – a Madách Amatőr Színház társulatának tagjából lett hivatásos színész, s később a rendezői poszton tért vissza gyökereihez.

A Drámai és Ifjúsági Pódium számos alkalommal szerepelt nagy sikerrel Barácius rendezéseivel a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozásán, előadóik kiemelkedő tehetségét pedig több színészdíj is bizonyítja. 2005-ben a Karinthy Frigyes szövegéből készült *Nyissa ki a száját!* női főszereplője, **Kamarás Annamária** Ferenczy Ibolya-díjat kapott. 2006-ban **Polyák László** vihette haza a legjobb férfi főszereplőnek járó Szilágyi László-díjat Szigligeti Ede *Liliomfijában* nyújtott alakításáért. Tíz évvel később, a tavalyi évben pedig **Balázs György** érdemelte ki a Nagy István-díjat Herczeg Ferenc *Szendrey Júlia* című drámájában megformált mellékszerepéért. A Madách Amatőr Színház társulata a sokszínűséget nemcsak a színpadon, de a nézőtérre is biztosítja, hiszen előadásaikhoz lehetőség szerint szerb nyelvű feliratozást is biztosítanak.

Oláh Tamás

Holnap a találkozó színpadán

A holnapi nap a meglepetéseké!

A holnapi fellépőkön nagy lesz a figyelem. Kishegyes újra színpadon lesz! Az elmúlt tíz évben foghíjas volt a szereplésük, ám most nagy érdeklődéssel és szeretettel várjuk őket a Találkozó színpadára. Az újvidékiek előadását az Újvidéki Színház színésznője, Crnkovity Gabriella rendezte, aki szereti a formakeresést, az improvizációt, a folyamatos meglepetést. A Maraháza táján pedig egy házaspár lépett meg egy mérföldkövet. Eddig szereplőként erősítették a csapatot, most viszont rendezőként mutatják meg, mire képesek.

MÁRCIUS 25., SZOMBAT, 14.00 ÓRA, SZÍNHÁZTEREM

A Kishegyesi Színjátszó Műhely bemutatja:

Csokonai Vitéz Mihály: *Karnyóné Show* (55')

Rendezte: Molnár Róbert

Az előadásról:

TIPPTOPP: Féretévén a tréfát, az egész dolog arra megy ki, hogy én örömet el szeretném venni Karnyóné asszonyomat, de nem az őkegyelme becsületes személyéért ám; hanem azért az egy-két ezer forintocskáért, amit toldásba kapna az ember velem; mert amint egy elmés poétánk mondja: három a szükséges dolog: pénz, pénz, pénz.

BORIS: Tehát az Úr alkuba bocsátja a szerelmet, és az Úr szíve rá van nyomtatva a bankócédulákra.

TIPPTOPP: Szív! Szeretet! a mai világba ezt a kettőt mindennek árulják...

BORIS: Az Úr csak mindég rávesz engem a szeretetre, az Úrért mindent megteszek az asszonynál, de annak a' lesz a jutalma, hogy az Úr a mi asszonyunkkal öszvekelvén, meg fog, meg is tartozik vetni, és én akkor, szegény jószívű leánya, én akkor ah, kedves együgyű!!

TIPPTOPP: Ne félj, édes Boriskám, te leszel Karnyóné asszonyságnak, vagyis már akkori időhöz szólván madám Tiptoppnének és így moszió Tiptoppnak is belső szobaleánya, naturaliter az öregasszony sokat benn ül, sokat alszik, sokat betegeskedik, ki él akkor boldogabban, mint mi ketten?

MÁRCIUS 25., SZOMBAT, 17.00 ÓRA, SZÍNHÁZTEREM
Az újvidéki Színes Szilánkok Diákszínpad bemutatja:
Csoportkép (természetes fényben) (80')

Fekete Ádám: *Csoportkép oroszlán nélkül* (természetes fényben) című drámája alapján

Képek üvegbe zárt hajókról és magányos emberekről villanykörtével, hangszóróval, papírkekszával, telefontal és zenével, ami szól, ha kell, ha nem

Rendezte: Crnkovity Gabriella
Az előadásról:

„A child stands motionless.
He holds a bottle in his hands.
There's a ship in the bottle.
He stares at it with eyes
that do not blink.
He wonders where a tiny ship
can sail to if it is held
prisoner in a bottle.
Fifty years from now you will
find out, Captain Martin,
for the sea (large as it is)
is only another bottle.”
(Richard Brautigan)

El kellene kezdeni valamit. Vagy be kellene fejezni. Vagy csak megtenni azt az egy lépést, kinyújtani vagy megfogni, elengedni vagy csak beengedni...

ZENTA
NAGYKINDA KISHEGYES TÓBA

Élettől duzzadó magányos emberek. Várják, hogy valaki vegye és vigye el őket. Valahová. Az életörömről most épp csak elmosódó emlékeik vannak. Szeretetéhségük mindent felemészít.

Lélegezve fulladoznak, lépnek, mégis mozdulatlanok, üvöltének, de a megkönnyebbülés elmarad. Fiatalságuk lüktet. Vágyakoznak. Ez a vágyakozás már szinte elviselhetetlen. Azt kívánják,

történejen már valami, robbanjon, pukkanjon, forduljon, dőljön össze, hogy újakezdhessek.

A zene szól. Mégsem táncol senki. Pedig a zenére táncolni, az életet élni kell.

„Mindegy. Majdcsak lesz valami. Olyan még nem volt, hogy semmi ne legyen, nem igaz? Olyan még nem volt, hogy semmi ne legyen... Nem igaz?”

Az előadás 16 éven aluliaknak nem ajánlott!

ZENTA
NAGYKINDA KISHEGYES TÓBA

**MÁRCIUS 25., SZOMBAT, 20.00 ÓRA,
SZÍNHÁZTEREM**

A topolyai Mara Amatőr Színház bemutatja:

Szántó Armand – Szécsén Mihály:
Paprikáscsirke (75')
vígjáték

Rendezte: Bogárdi Zsolt,
Bogárdi Vörös Emese

Az előadásról:

Egy konzervgyár-tulajdonos komoly anyagi gondokkal küzd és egy amerikai befektetőtől várja a megváltást. Az üzletember vacsorára érkezik, de a tulaj nem beszél angolul, és – hogy a baj még nagyobb legyen – a vacsorán pont tizenhárman lenné-

nek. Sok tehát a megoldásra váró probléma, amibe – a család fő szerint – „bele lehet örülni”.

2017. március 24., péntek

A nézőtéren

Az ajtókat kinyitják, várják a nézőket.

Mostanában egyre kevesebb ember jár színházba. Ők azt mondják, úgyis felrakják az internetre, majd ott megnézik. De vannak olyan emberek, akik időt szakítanak arra, hogy elmenjenek megnézni egy-egy előadást. Az idősebb emberek tartoznak ebbe a kategóriába. A fiatalabbak inkább otthon ülnek, és a számítógépen játszanak. Akik mégis elmennek, általában barátokkal vannak, de akkor is csak azért, hogy ne legyenek otthon.

Amikor elkezdődik az előadás, általában mindenki kíváncsian nézi. Később sokan a mobiltelefonjukat érdekesebbnek találják, és nem figyelnek a keményen dolgozó színészekre. Vannak olyanok, akik elalszanak előadás közben. Van, aki becsempész egy

kis ételt, és azt eszi. De azért vannak olyanok is, akik végig élvezettel nézik, ahogy a színészek előadnak egy-egy jelenetet, később büszkék, hogy mindenre emlékeznek, és élvezettel mesélik el a barátaiknak.

Valahol hallottam ezt a mondatot: „Színház az egész világ.” A színpadhoz a nézők is hozzátartoznak, de kik a nézők? Szerintem azok az emberek, akik minden napjukat ugyanúgy töltik. Akik nem élnek, csak léteznek. Azok, akik csak a háttérből figyelik a többi embert, akik hol csak szerepet játszanak, hol önmagukat adják.

Egy biztos: a nézőtéren sokféle ember van. Akár az életben, akár a színházban.

Őri Eszter, 8. b

Apró költők versei

Versek a szavak varázsáról

Szavak

Szavak, szavak...
Néha gyilkolnak,
néha vigasztalnak.
Van, hogy úgy látszik,
véggépp nincs remény,
de a szó nem mindig kemény.
Van, hogy gyógyít,
van, hogy bántó,
a szó már csak ilyen,
vidáman játszó.
Van, hogy konok, gonosz,
nem sokat érő!
Van, hogy szerelmes, hízelgő,
s csak szeretetre vágyik,
van, hogy olyan, mint a tűz,
forró, és sosem fázik.
Van, hogy hideg, mint a jég,
s csak egyet akar,
léket ütni a szíven,
majd elfutni hamar.
Van, hogy meghitt, bizalmas,
mint karácsony táján a
szelíd, szánt húzó szarvas.
Van, hogy komoly, értékes,
s ki nem becsüli, az ezt a
szót nem érdemli.
Szavak, szavak...,

ne gyilkoljatok, csak szeressetek, vigasztaljatok!

Molnár Anna, 8. osztály

Meghitt, bizalmas, értékes szavak

Meghitt szavak, különleges pillanatok
teremtői, ne hagyjatok el,
maradjatok velünk!
Bizalmas, együttérzést segítő szavak,
maradjatok itt, ne hagyjatok el
soha!
Értékes, mézédes szavak, maradjatok
e világon örökké!

Pusztai Noémi, 8. osztály

Gyilkos szavak

Héj, te, ott,
nem, te, ott!
Te velem beszélsz?
Azt hiszem, te velem beszélsz!

Héj, te, ott!
Igen, te, ott!
Te most velem szórakozol?
Igen, én veled szórakozom!

Héj, te, ott!
Ki, én?
Igen, te!
Fogd be!

Domány Sándor, 8. osztály

A XXII. Találkozó szakmai zsűrije

Kovács Frigyes

Tizennégy évesen színját-
szókat toboroztam a faluban,
nők napjára alkalmi műsor
a Vera néni kocsmájában. Én vol-
tam a rendező, aki „betanította”
a mutatóványt. Én tanítottam a nálam
6–8–10 évvel idősebb társaimat a színpadon nevet-
ni, sírni, csókolózni, részegét játszani... és hallgatott
rám a 24 éves katonaviselt rátarti parasztleány is,
akit nyilván nem a szent művészet iránti szomja haj-
tott oda közénk egy-egy keményen végigdolgozott
nap után, hanem valamelyik színésznőm delejezhet-
te meg... A topolyai gimiben is színjátszókört szer-
veztem, és a kötelező tananyag biflázását Fischer
A beszéd művészete című könyvének tanulmá-
nyozásával váltottam föl, és egész évben a KMV-re

meg az Aranymikrofonra készültem. A gimiből
való végleges eltanácsolástól az Újvidéki Művé-
szeti Akadémia mentett meg. Diplomázás után
a kínáló három munkahely közül a Szabadkai
Népszínházat választottam negyed pénzért. Két íz-
ben voltam igazgatója ott a Magyar Társulatnak, és
két ízben voltam kénytelen elhagyni Szabadkát, de
lélekben most is oda tartozónak érzem magam, bár
színészi és rendezői munkáim magyarországi szín-
házakhoz kötnek, tapasztalataimat pedig Újvidékre,
a Művészeti Akadémiára hordom, ott igyekszem át-
adni a jövő generációinak. A Magyar Állam díjakkal
és kitüntetésekkel tisztelt meg, én pedig igyekszem
méltó viselője lenni ezeknek az elismeréseknek
mindaddig, amíg utamon kísér, hajszol és űz az a két
régí kavillói emlék.

Magyar Attila

A gyermekkori színját-
szást gyorsan befejeztem,
mert 15 évesen (s azóta Öcsi a
becenevem, igaz egyre gyakrabban
hangzik el – sajnálatomra – most már az Öcsi bácsi
megszólítás) a Tanyaszínház tagjává váltam. A lassan
40 éves vándorszínház a mai napig meghatározó ré-
sze az életemnek. 1993-ig mint színész, azóta viszont
vezetőjeként vagyok tagja a társulatnak. Emellett az
Újvidéki Színház társulatának vagyok állandó tag-
ja 1992 óta. Több színházi fesztivál jutalmazta már
munkámat, emellett Erzsébet-díjban részesültem,
2007-ben a Magyar Köztársaság Arany Érdemke-
resztjével tüntettek ki, s 2008-ban a Kisebbségéért
Díjat vehettem át a Tanyaszínház nevében, Vajda-
ságból elsőként. Az elismerés jóleső egy művésznek,
mert önbizalmat ad, de csak mérföldkövekként sza-
bad kezelni, s továbbhaladni. Fontosabb számomra
a szakmai elhivatottság vagy alázat, hogy munkánk-
kal mondani tudjunk valamit a nagyérdemű közön-
ségnek. Mindenki benne él a „színész”, csak nem
mindenkinek alakul úgy az élete, hogy hivatásos
színészként élje le. Nem szeretek párhuzamot vonni
amatőr és profi színjátszás között. Az alkotási vágy,
a kimondani akarás, a gondolataink megosztása, a já-
tékok öröme, a színpadi deszkák sajátos atmoszfé-
rája... ez mindkét formában jelen van.

Táborosi Margaréta

Zenta, Tisza-parti kisváros
Születtem Táborosi Margaréta
Megfelelni vágyó, kitűnő diák
Gimnázium után Újvidék
Szembe és mélyrenézés
Sok kérdés
Színész diploma
A közömbösek a pokolba jutnak
Hű lenni önmagamhoz...
Csakazértis!
Pár év Pest
Rendezés koreografálás
Mindig tanulni
Csöndet
*„Elvágyom onnan, ahol bolygok”
Nagyszülőktől szívósság keménység
Örökségem
A hit
Lakodalomban győztes sportolótól öregségtől meg-
hatódni
Keresni és más terhet vinni
Színházban talán önkifejezés
Érdekel a határon túl
Megrémít a korlát, saját
Igazság keresése
Annak a szintjén élni
*Ady Endre: A kék tenger partján

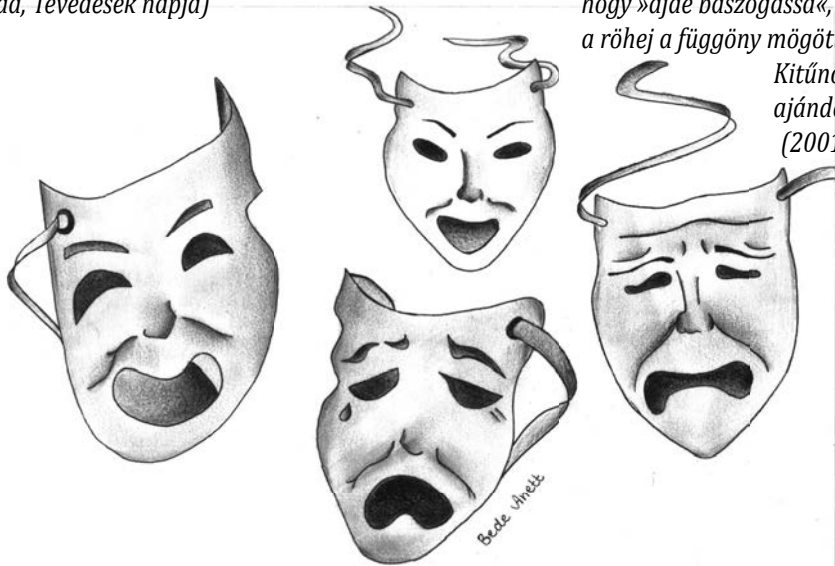

Soma naplórészlet

„Hálás közönség élvezte előadásunkat. Jenő bácsi ott volt. Marhapörkölt volt a vacsi tésztával, csúszott is a Somának mind az éték, mind az ital, ami mellett észrevehetően jól szórakoztunk.” (2006. május 5., Tor-da, Tévedések napja)

„A Bubus 6. előadása. Jók voltunk. Amikor Vera már harmadszorra hívja vissza Hajnit, a közönség első sorából felszól egy fiú, hogy »ajde baszogassa«, mire kitört a röhög a függöny mögött is.

Kitűnő vacsi, ajándékok.”
(2001. május 20., Debelyacsa)

Impresszum

Súgó – a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XXII. Találkozójának színlapja • Kiadja a Feketics Művelődési Egyesület, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség • A fedőlapot Pál Anikó tervezte • Tördelő-szerkesztő: Pál Anikó • Szerkesztette: Kiss Anita • Munkatársak: Hajvert Lódi Andrea, Nádi Karolina, Oláh Tamás, Sutus Áron, Szarka Ákos • A rendezvény fotósa: Szarka Zsófia • 2017 márciusa, Bácsfeketehegy